

ODTAJNĚNÉ

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1955

V Praze dne 27. června 1955

Číslo 114

O B S A H : 116. O vážných nedostatcích v agenturně operativní práci krajských správ MV v Bratislavě, Nitře, Banské Bystrici, Prešově a Košicích.

Zrušeno dle P. MV č. 15/60 čl. 15.

116

17

O vážných nedostatcích v agenturně operativní práci krajských správ MV v Bratislavě, Nitře, Banské Bystrici, Prešově a Košicích

Seznámil jsem se osobně se stavem agenturně operativní práce na krajských správách MV v Bratislavě, Nitře, Banské Bystrici, Prešově a Košicích. Při tom jsem zjistil, že přes určité zlepšení práce státní i veřejné bezpečnosti se stále ještě vyskytují závažné nedostatky v agenturně operativní práci.

Jedním z vážných nedostatků je to, že vedení krajských správ se naprosto nedostatečně zabývá řízením operativních pracovníků.

Náčelníci si zřídka všimají práce podřízených pracovníků a nevolají k sobě operativní pracovníky k řešení agenturně operativních otázek v jednotlivých konkrétních případech.

Zřídka rovněž bývají náčelníci s podřízenými operativními pracovníky na kontrolních schůzkách.

Náčelníci KS-MV se osobně nezabývají agenturou a nevyžadují toho ani od podřízených jim náčelníků odborů a oddělení. V důsledku toho se verbovkami agentů a informátorů zabývají málo zkušení operativní pracovníci, kteří nemají praxi v agenturně operativní práci. Náčelníci odborů, oddělení a jejich zástupci nejen že se sami nezabývají výběrem a verbovkou agentury, ale málo také poskytují pomoc operativním pracovníkům a společně s operativními pracovníky se nezabývají verbovkou cenné agentury.

V důsledku shora uvedených příčin zaostává na krajských správách agenturně informační síť a svou kvalitou zdaleka nestačí na úkoly a požadavky, které před ní stojí.

Mnohé průmyslové objekty včetně zbrojních závodů nejsou agenturně obsluhovány.

Tak na př. v Bansko-Bystrickém kraji na jednom ze závodů, který má několik tisíc dělníků a inženýrsko-technických pracovníků, jsou

celkem 4 informátoři.

V Bratislavském kraji je v závodě "Jiřího Dimitrova" 9 informátorů a na závodě "Meopta" jsou celkem jen 2 informátoři.

V Košickém kraji na Spišských železoručních dolech, kde pracuje asi 7.000 dělníků a inženýrsko-technického personálu, je jeden agent a 7 informátorů.

V téže kraji v Gemerských železoručních baních v Rožnavě, kde pracuje kolem 6.000 lidí, je celkem 16 informátorů.

Operativní poznatky o sociálních demokratech, agrárnících a jiných bývalých lidech se nerozpracovávají.

Ačkoliv je zjišťována aktivní nepřátelská činnost kleriků a zvláště katolického duchovenstva, neodpovídá zde agentura, kterou tvoří pouze několik agentů, těm cílům a ukolům, které po této linii mají plnit orgány ministerstva vnitra.

Nepřikládá se mimo jiné také význam rozpracování kulactva a členů bývalé Hlinkovy gardy, kteří, jak ukázalo vyšetřování a soudní proces s Němčkem v Bratislavě, vedou aktivní rozvratnou a špiónážní činnost a navazují spojení s centrály zahraničních rozvědek a emigrantských organizací v západním Německu, Rakousku i jiných kapitalistických zemích.

Tak na př. na 700 kulaků je v Nitranském kraji jen 5 agentů a 5 informátorů, kteří pro svou operativní kvalifikaci nemohou provádět aktivní hluboké rozpracování kulactva.

Na všech uvedených krajských správách chybí rozpracování případů špiónážního charakteru.

Při rozpracování nepřátelské činnosti se neprovádějí aktivní agenturní opatření. Následkem toho se tyto případy protahují rok i více. Jen tak se může stát, že osoby, které pracují protistátně, působí našemu státu a jeho hospodářství další veliké škody, ačkoliv pachatelé mohli být zatčeni a zabráněno jejich další nepřátelské činnosti, kdyby se místo toho nevymýšlely různé nepotřebné kombinace.

Náčelníci krajských správ neznají problematiku a obsah rozpracovávaných případů.

Proto mohou existovat případy, které byly zavedeny bez podkladů, jako ku př. případ "Poljana" - B.Bystrica a j.

Je nutno také uvést, že operativní správy ministerstva vnitra nekontrolují práci operativních odborů KS-MV a neposkytují jim praktickou pomoc.

Pracovníci, přijíždějící na KS-MV z operativních správ ústředního aparátu, neprovádějí hluboký rozbor případů, zdržují se na KS-MV jen krátkou dobu a v důsledku toho takové "zájezdy" nic užitečného nepřinášejí.

Náčelníci správ ministerstva vnitra a jejich zástupci jsou jen řídkými hosty na KS-MV. Na dotazy KS-MV operativní správy MV buď vůbec neodpovídají nebo reagují s velkým zpožděním.

Mnohým KS-MV nebylo dosud sděleno, jak byly ohodnoceny plány agenturně operativních opatření na I. čtvrtletí 1955, které předložily operativním správám MV.

Po linii veřejné bezpečnosti byly jako hlavní nedostatky zjištěny: neuspokojivý stav agenturní práce při odhalování velkých případů rozkrádání národního majetku i jiné závažné trestné činnosti a nedocenování práce okrskových zmocněnců VB.

Jak bylo prokoukou zjištěno, systematická práce s okrskovými zmocněnci VB se neprovádí a politická práce mezi nimi je na nízké úrovni. Okrskoví zmocněnci VB, ponechání sami sobě, neprovádějí aktivní boj proti trestné činnosti a nezabývají se vytvářením preventivních opatření.

Vezmeme-li v úvahu, že každý okrskový zmocněnec VB řídí PS-VB a má důvěrníky, pak zjistíme, že se v plné míře nevyužívá této velké armády lidí, třebaže při správné organizaci práce, pozorném poměru k nim a každodenní výchovné práci s nimi mohli by přinést velký užitek v boji se zločineckými a jinými nepřátelskými živly.

Za účelem odstranění odhalených nedostatků v agenturně operativní práci uvedených KS-MV a za účelem zlepšení agenturně operativní práce ve všech součástech ministerstva vnitra

n a ř i z u j i :

1. Náčelníkům krajských správ ministerstva vnitra :

- a/ Provádět osobní každodenní kontrolu práce operativních odborů a okresních oddělení MV. Pravidelně rozebírat s náčelníky odborů a oddělení jak stav práce odboru jako celku tak i konkrétní případy za přítomnosti příslušných operativních pracovníků bezprostředně provádějících rozpracování.
- b/ Spolu s náčelníky odborů a oddělení prozkoumat do jednoho měsíce všechny rozpracované případy a aktivisovat agenturní opatření v případech, kde je operativní zájem. Všechny nepodložené zavedené případy přerušit a uložit do archivu. Zvláště pozorně prozkoumat případy rozpracovávané rok i více.
- c/ Pečlivě prozkoumat stávající síť agentů a informátorů s cílem zbyvat ji obojetníků, dekonspirovaných spolupracovníků a osob, které nemohou být použity k aktivnímu rozpracování případů. Nedopustit, aby řízení agentů a informátorů bylo prováděno uspěchaně a mechanicky. Práci s agenturou řídit tak, aby každý agent a informátor měl konkrétní a jasný úkol, který bude vycházet z jeho operativních možností i osobních a odborných kvalit.

- d/ Zajistit, aby vedení KS-MV se častěji zúčastňovalo pracovních schůzek s operativními pracovníky, osobně připravovalo a verbovalo agenturu a rovněž poskytovalo pomoc operativním pracovníkům, kteří mají dosud nedostatečné zkušenosti v agenturní práci. Soustavně doučovat operativní pracovníky a vést je k odpovědné práci s agenty a informátory. Nepřipouštět hrubé a urážlivé chování vůči agentům a informátorům. - Ideologicky působit na agenty a informátory zvláště z nepřátelského prostředí. Na konkrétních přesvědčivých případech dokazovat takovým lidem přednosti politiky našeho státu, země lidové demokracie a Sovětského svazu před politikou kapitalistických států.
- e/ Spolu se svými zástupci pro VB v měsíčních lhůtách prověřovat práci okrskových zmocněnců VB. Častěji jezdit na pracoviště okrskových zmocněnců VB a svolávat je na správu VB k projednávání otázek operativní práce a politické výchovy. Okrskové zmocněnce, kteří se v práci zvláště osvědčili, vyzvedávat. - Dosáhnout v krátké době toho, aby okrskoví zmocněnci byli dobrými a účinnými pomocníky operativních pracovníků ministerstva vnitra a veřejné bezpečnosti.
2. Náčelníkům operativních správ ministerstva vnitra :
- a/ Zesílit kontrolu práce jednotlivých KS-MV a poskytovat jim praktickou pomoc.
- b/ Rychleji reagovat na požadavky a návrhy krajských správ.
- c/ Při návštěvách na KS-MV hlouběji rozebírat případy a konkrétní otázky.
- d/ Vypracovávat společně s operativními pracovníky krajských správ MV návrhy, plány opatření, agenturní kombinace ve skupinách i v jednotlivých případech, pomáhat při verbování zvláště důležitých agentů. V nutných případech poskytovat pomoc pracovníkům KS-MV při provádění plánovaných opatření a při agenturních kombinacích.
3. Náčelníkům krajských správ MV a náčelníkům operativních správ ústředního aparátu MV :
- a/ rozkaz rozebrat na operativních poradách svých správ,
- b/ o splnění tohoto rozkazu podat mi písemnou zprávu do 1.srpna t.r

Ministr vnitra
Rudolf B a r á k v.r.

Tento výtisk rozkazu ministra vnitra s originálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá:

por. K. Chaloupka

TRMV č. 114/1955

Strana 225

Obdržel : ministr vnitra
          náměstci ministra vnitra
          náčelníci operativních správ MV
          náčelníci KS-MV, HS-VB a
          správy MV Jáchymov.

Rozkaz projednán dne

s kým

nařízená opatření provedou

kontrolou pověřen